

NAJPOMEMBNEJŠE POTI PRENOSA:

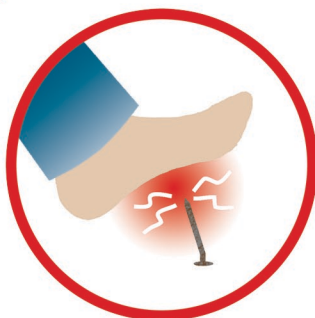
Zaužitje onesnaženih
živil in vode, onesnažene
roke in površine

Kihanje in kašljanje

Glodavci in mrčes

Poškodbe

PREPREČEVANJE:

- Uživanje varne hrane in vode
- Pogosto umivanje rok z milom in čisto vodo:
  - po uporabi stranišča,
  - pred jedjo,
  - pred pripravo živil

- Higiena kašlja:
  - kašljanje in kihanje v zgornji del rokava ali v papirnati robček

- Prezračevanje zaprtih prostorov
- Zaščita pri čiščenju površin - ustrezna obleka, obutev (gumijasti škornji) in rokavice
- Oskrba poškodb, ranic in ran
- Preprečevanje stika z glodavci oziroma njihovimi iztrebki
- Uporaba zaščitnih sredstev pred mrčesom

DOBRO JE VEDETI:

- Povzročitelji nalezljivih bolezni so očem nevidni.
- Lahko se okužimo ob stiku z na videz čistimi predmeti in zdravimi ljudmi.
- Nekatere bolezni se lahko prenesejo z glodavcev na človeka zaradi vdihavanja zraka, ki vsebuje mikroorganizme, ki se nahajajo v iztrebkih glodavcev. Prav tako lahko pride do okužbe zaradi zaužitja onesnažene hrane in vode.
- S cepljenji se lahko dodatno zaščitimo pred:
  - gripo,
  - hepatitisom A,
  - tetanusom (z obnovitvenim cepljenjem proti tetanusu).

ŽIVILA

NEPOPLAVLJENA ŽIVILA

- Umaknemo vsa živila iz potencialno ogroženih prostorov na varno.
- Polagamo jih na ustrezne podlage (palete ipd.) v suhih, temnih in zračnih prostorih, ločeno od kemikalij, goriva...
- Omogočimo zračenje okrog živil, vrečke zlagamo križem.

POPLAVLJENA ŽIVILA

Uporabimo:

- Vsebinsko iz poškodovanih vreč, ki ni bila v stiku s poplavno vodo; preložimo jo v nove vreče, ki jih skladiščimo ločeno od nepoškodovanih in jih prednostno porabimo.
- Živila v originalno zaprti, nepoškodovani pločevinasti in stekleni embalaži, ki so prišla v stik s poplavno vodo; ta živila so najverjetneje varna. Če je le možno, zunanost embalaže pred uporabo očistimo in razkužimo skladno z navodili; pri tem pazimo, da razkužilo ne pride v stik z živilom.
- Živila, shranjena v hladilnikih in zamrzovalnikih, če le-ti niso bili poplavljeni in ni prišlo do daljšega izpada električne energije.

Obvezno zavržemo:

- Živila, ki so prišla v stik s poplavno vodo.
- Živila ki vsebujejo tujke (npr. delce embalaže).
- Plesniva živila.
- Pločevinaste konzerve z živili, ki so kakorkoli poškodovane, npr. so napihnjene, predrte, zarjavele, brez označb.
- Živila v poškodovani, razpokani, polomljeni stekleni embalaži.
- Živila, ki so bila izpostavljena kemičnemu onesnaženju, saj praviloma velja, da kemičnih snovi (npr. naftnih derivatov) ne moremo sprati z živil.
- Razlito in razsuto hrano pometemo in nemudoma odstranimo, da ne privablja glodavcev, mrčesa.

PITNA VODA

- Spremljamo informacije (upravljaavec vodovoda, civilna zaščita)
- Dosledno upoštevamo njihova navodila o ukrepih.
- Pogosto je vodo treba prekuhavati.
- Lahko uporabljamo embalirano pitno vodo.

Navodilo o prekuhavanju vode za prehrano:

- Razkuževanje pitne vode s prekuhavanjem - 3 minute vretja!
- Če je voda motna, jo predhodno zbistrimo z usedanjem in nato filtriramo skozi več plasti čiste, prelikane tkanine ali skozi čist papirnat filter (npr. pivnik, filter za kavo)...
- Prekuhano vodo shranimo na hladnem v zaprti oz. pokriti posodi, da se naknadno ne onesnaži. Za pitje jo uporabljamo 24 ur, izjemoma 48 ur.

PROSTORI PO POPLAVAH

- Prostore prezračimo.
- Iz prostorov odstranimo opremo in predmete ter jih očistimo, operemo s čisto vodo in čistili.
- Z vodno cevjo očistimo tla in stene s čisto vodo,
- Razkužimo tla, stene in predmete, ki smo jih predhodno odstranili iz prostorov. Uporabljamo ustrezno razkužilo (npr. klorove preparate).
- Čistila in razkužila pripravimo in uporabimo po navodilih proizvajalca.
- Očiščene in razkužene prostore prezračimo, ogrejemo in posušimo.
- Ko so prostori, police, oprema čisti in suhi, lahko živila vrnemo na prvotno mesto.

OSEBNA VARNOST

• Električna in plin

Pred vstopom v prostore vedno najprej zagotovimo, da smo varni pred električnim udarom in zastrupitvijo s plinom.

• Preprečevanje širjenja nalezljivih bolezni

Pri čiščenju prostorov je tveganje za okužbo z različnimi mikroorganizmi večje, zato v delo ne vključujemo oseb, ki so dovzetnejše za okužbe (otroke, starejše osebe, nosečnice, kronične bolnike). Čim manj naj se tudi zadržujejo v teh prostorih.

Priporočamo uporabo osebne varovalne opreme (rokavice, zaščitna halja, gumijasti škornji) ter dosledno umivanje in razkuževanje rok!

• Zaščita pred plesnimi

Stoječa voda in odvečna vlaga med poplavami nudijo ugodne pogoje za razrast plesni, kar lahko predstavlja tveganje za zdravje ljudi. Prostore, ki so bili poplavljeni in zaprti več dni, obravnavamo, kot da so onesnaženi s plesnimi. Pri delu v takih prostorih uporabljamo še dodatno osebno varovalno opremo (zaščitno obrazno masko FFP3, gumijaste rokavice, zaščitna očala).